

den kolde krigs afslutning har man kunnet konstatere en øget spredning af masseødelæggelsesvåben og fremføringsmidler for sådanne i nogle stater i Asien og Mellemøsten. Man plejer jo at nævne især Nordkorea og Irak.

Det finder man fordrer nytænkning, da der er tale om en trussel, fordi sådanne staters besiddelse af missiler og masseødelæggelsesvåben indebærer en risiko for afpresning. Især i forhold til den kolde krig ser man denne udvikling som ny og anderledes. Dengang var Sovjetunionen fjenden. Fred og stabilitet hvilede på to blokkes gensidige mulighed for udslettelse, men i dag anerkender også Rusland, at der er tale om en ny slags trussel.

Samtidig må det imidlertid understreges, at Rusland har ønsket at drøfte, hvad der er den rigtige måde at håndtere en sådan trussel på, og den danske regering ser selvfølgelig med stor tilfredshed på, at det så også drøftes med Rusland i NATO-regi, i NATO-Rusland-rådet.

Må jeg sige, at i det internationale samfund har der været forholdsvis bred enighed om, at det er et stigende problem med spredning af masseødelæggelsesvåben og missilteknologi. Regeringen mener også, det er en trussel, der må tages alvorligt. Men det må understreges, at der hersker meget forskellige vurderinger af trusselens karakter, og hvordan man mest hensigtsmæssigt imødegår den.

USA finder som sagt ikke, at traditionel afskrækkelse er tilstrækkelig til at imødegå den nye trussel, og derfor ser man missilforsvar som et ekstra middel til at håndtere den.

Efter regeringens opfattelse har traditionelle ikkesprednings- og kontroltiltag imidlertid også fortsat meget stor betydning. Vi må løbende bestræbe os på at udnytte muligheden for at binde de stater, der spreder og tilegner sig missilteknologi og masseødelæggelsesvåben, ind i et forpligtende samarbejde.

Derfor må man også forfølge en aktiv og fokuseret dialog med de lande, som betragtes som trusler. Hvis man læser Rumsfeld-rapporten, så fremhæver man jo Nordkorea som den mest nærværende risiko. Nordkorea er et utrolig uforudseeligt og frygtindgydende system. Men netop derfor er det så piskende vigtigt, at man henvender sig til Nordkorea, prøver at komme ind i en alvorlig dialog med dem om at bortforhandle den trussel. Og de har jo sandelig noget, de skal have løst i forhold til deres befolknings mest elementære livsmuligheder. Derfor burde der være, om jeg så må sige, handelsmuligheder

her, som kunne forskubbe perspektivet i trusselsbilledet.

Derfor lægger regeringen så utrolig stor vægt på, at der fortsat internationalt forfølges en linje med dialog og forsøg på at bortforhandle truslen fra Nordkorea, ved at vi fuldt ud støtter den sydkoreanske præsident Kim Dae Jong's »solskinspolitik«. Og derfor er det jo også, at EU er gået ind i en dialog med Nordkorea. Netop i disse timer, netop i disse dage befinder den svenske statsminister som EU-formand sig i Pyongyang i forsøg på at komme på talefod med den kære leder, Kim Jong-il.

Lad mig så sige, at det, vi ved om den amerikanske tilgang til håndtering af de nye trusler, bestemt ikke udelukker andre tiltag end missilforsvar. Man har jo tilkendegivet, at man vil basere sig på en blanding af defensive og et væsentligt reduceret antal offensive våben, der bliver knyttet til en fortsat ikkespredningsindsats.

Der har været en del overvejelser, om vi fik nye meldinger, nye oplysninger, ny klarhed ved præsident Bush's tale i forgårs. Det mener jeg i grunden ikke vi fik. Det fremgår stadig væk, at USA ikke har lagt sig fast på et bestemt system. Der foreligger på nuværende tidspunkt meget lidt konkret om de amerikanske planer. Der er bestemt heller ikke overblik over den teknologiske side af sagen. Men det er klart, man har været ude at melde, at et system ud over at dække USA også skulle stilles til rådighed for allierede og partnere. Man taler nu om Missile Defense og ikke National Missile Defense. Og det er i hvert fald meget afgørende, at amerikanerne har forpligtet sig til konsultationer med deres NATO-allierede, med Rusland, med Kina om de her planer.

Det er klart, at vi vil som allierede, når vi bliver konsulteret, anføre vore bekymringer, understrege, at en ensidig opsigelse af ABM-traktaten risikerer at skabe mistro og destabilisering. Jeg er faktisk helt enig med hovedpindene i det, som den tyske udenrigsminister har sagt i kommentarer til præsident Bush's tale, at et virksomt og aftalebaseret rustningskontrol- og nedrustningsregime må opretholdes og udbygges. Dette indbefatter også en virksom og verificerbar ikkespredning, og at det for at undgå globale og regionale våbenkapløb er nødvendigt med en kooperativ indsats, der også inddrager Rusland og Kina.

Jeg håber og tror, at disse synspunkter er repræsentative, ikke bare for Danmark og Tysk-